

Mál nr. 233/2024

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Nafn vátryggingartaka ábyrgðartryggingar (X)

### Skaðabótaábyrgð. Verslun/þjónusta.

#### Gögn.

1. Málskot móttakið 20. júní 2024 ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V dags. 9. júlí 2024.
3. Viðbótarathugasemdir M dags. 10. júlí 2024.

#### Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að hinn 24. júní 2023, er hún var á skemmtistað X, hafi M orðið fyrir líkamstjóni. Atvik hafi verið þau að M féll aftur fyrir sig í tröppum milli fyrstu og annarrar hæðar staðarins sökum þess að tröppurnar hafi verið mjög hálar og blautar. Telji M ljóst að X beri skaðabótaábyrgð vegna tjóns hennar. V hafi hins vegar, með bréf dags. 22. apríl 2024, hafnað bótaskyldu á grundvelli þess að ósannað væri að slys M yrði rakið til aðstæðna sem X bæri ábyrgð á. Þá komi fram í bréfinu að takmörkuð gögn væru til staðar um atvikið og X hafi ekki haft vitneskju um slysið fyrr en V hafði samband við X í kjölfar þess að krafa barst frá M. M telur tildrög slyssins að fullu sönnuð og vísar til yfirlýsinga vitna að slysinu en fyrirliggjandi eru yfirlýsingar sambýlismanns M og félaga hans sem var með þeim á skemmtistaðnum. Eru þær dags. 12. febrúar 2024 og samhljóða varðandi það að stigatrappa milli jarðhæðar og annarrar hæðar hafi verið blaut og hál svo og það að sambýlismaður M hafi tilkynnt öryggisverði um atvikið en að hann hafi ekki skráð það. Í málskoti kemur fram að ekkert liggi fyrir er varpi efa á þessar yfirlýsingar. Þá megi ráða af þeim að starfsmaður X hafi vitað af slysinu. M hafi þá verið flutt af vettvangi með sjúkrabifreið og geti það ekki hafa farið fram hjá starfsfólki X. Auk þess hafi einn starfsmanna X aðstoðað M í kjölfar slyssins og meðan hún beið eftir sjúkraflutningi. Lögmaður M hafi óskað eftir myndbandsupptökum úr öryggismyndavélum staðarins en þær hefðu ekki verið vistaðar sérstaklega og því óaðgengilegar. Geti M ekki borið hallann af sönnunarskorti sem komi til vegna vanrækslu X á að varðveita gögn um slysið. Slys M hafi komið til vegna þess að hellst hafi úr glösum viðskiptavina á við og dreif um stigann og starfsfólk X hafi ekki gætt að því að þurrka upp bleytuna. Er þá vísað til þess að auknar kröfur séu lagðar á eigendur og umráðamenn fasteigna þar sem neytendur venji komur sínar, þá ekki síst vínveitingahúsa, og er vitnað til fræðaskrifa og dómafordæma því til stuðnings. Ábyrgð X á því að tryggja öryggi viðskiptavina sé rík og beita verði ströngu sakarmati. Við mat á saknæmi verði þá að líta til þess hve mikil hætta var á tjóni, hversu mikið tjón var líklegt og hversu auðvelt hefði verið fyrir starfsfólk X að átta sig á hættunni og gera ráðstafanir til að hindra tjón. Á skemmtistöðum séu drykkir hafðir um hönd og algengt að það hellist úr glösum. Hætta af bleytu í stiga sé þá augljós, ekki síst síðla kvölds í takmarkaðri birtu og hefði verið auðvelt að grípa til ráðstafana til að draga úr henni.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að samkvæmt X hafi það fyrst fengið vitneskju um slys M hinn 23. janúar 2024, og enginn starfsmanna X kannski við að slys hafi orðið. Af þeim sökum hafi myndbandsupptökum af atvikinu verið eytt til samræmis við 11. gr. reglna nr. 50/2023 um rafræna vottun. Hefði X haft vitneskju um slysið hefði verið heimilt að varðveita myndefnið en engin slík vitneskja hafi verið til staðar. Einu samtímagögnin séu læknisfræðileg gögn frá bráðamóttöku. Í þeim komi fram að M hafi fallið aftur fyrir sig í stiga í húsakynnum X en engin gögn liggi fyrir um ástæður fallsins. Ósannað sé að bleyta hafi orsakað slys M. Jafnvel þó miðað væri við að bleyta hafi orsakað slysið leiði það ekki sjálfkrafa til þess að bótaskylda stofnist, enda liggi t.a.m. ekki fyrir hvort X eða starfsfólk þess hafi mátt vita af umræddri bleytu eða hvaðan bleytan stafaði. Þá kannski X ekki við að sambærileg slys hafi orðið í stiganum sem gæfu tilefni til ráðstafana. Hvað varði yfirlýsingar vitna sé um hlutdræga aðila að ræða auk þess sem yfirlýsingarnar séu nákvæmlega eins og beri þess því vott að vera ekki samdar af þeim aðilum sjálfum og feli því ekki í sér sjálfstæða lýsingu þeirra á atburðum. Hafi M því ekki axlað þá sönnunarbyrði sem á henni hvíli varðandi það að slys hennar verði rakið til saknæms vanbúnaðar eða athafnaleysis af hálfu X.

Í viðbótarathugasemdum M er ítrekað að starfsfólk X hafi mátt vita af slysinu, sbr. yfirlýsingar vitna, það að M var flutt brott með sjúkrabifreið svo og það að starfsmaður X aðstoðaði M í kjölfar slyssins. M geti ekki borið ábyrgð á því að starfsfólk hafi ekki aðhafst frekar og látið X vita af slysinu. X hafi haft, eða átt að hafa, vitneskju um slysið og því heimild til að varðveita umrætt myndefni. Það sé hins vegar augljóslega X í hag að bera fyrir sig að sú vitneskja hafi ekki verið til staðar. Þá er enn ítrekað að starfsfólk X hafi mátt vita að hellst geti úr glösum og því hafi verið mikilvægt að starfsmenn sæju til þess að engin bleyta væri í stiganum. Þá er áréttað að ekkert liggi fyrir í málinu sem leiði til þess að rétt sé að draga yfirlýsingar vitna í efa og eigi ekki að skipta máli þó þær séu samhljóða enda hafi bæði vitnin staðfest þær með undirritun sinni. Feli yfirlýsingar þeirra því í sér sönnun um aðstæður og orsök slyssins.

#### Álit.

Sönnunarbyrði þess að tjón hennar verði rakið til athafna eða athafnaleysis X, starfsfólks þess eða annarra atvika eða aðstæðna sem X beri ábyrgð á hvílir samkvæmt almennum sönnunarreglum skaðabótaréttar á M og er slík sönnun forsenda þess að bótaskylda úr ábyrgðartryggingu X sé fyrir hendi.

Samtímagögn um slys M eru af skornum skammti. Fyrirliggjandi er reikningur vegna sjúkraflutnings M frá skemmtistaðnum og á bráðamóttöku. Hins vegar liggur engin skýrsla sjúkraflutningamanna fyrir né verður séð að lögregla hafi verið kvödd á vettvang. Í fyrirliggjandi sjúkragögnum kemur þá fram að M hafi fallið aftur fyrir sig í stiga en segir ekkert frekar um orsakir þess. Hvað varðar fyrirliggjandi yfirlýsingar vitna verður að skoða þær í því ljósi að um sambýlismann M og féлага hans er að ræða og verður ekki litið svo á að þeir séu óhlutdræg vitni. Eru þær yfirlýsingar þá einu gögn málsins sem styðja þá frásögn M að bleyta hafi verið í stiganum svo og það að starfsmanni X hafi verið tilkynnt um atvikið.

Jafnvel þó fallist væri á það að bleyta í stiganum hafi leitt til falls M leiðir það eitt og sér ekki sjálfkrafa til bótaskyldu enda liggi ekki fyrir nein frekari gögn um aðstæður og atvik. Liggur þannig ekkert fyrir um það hvenær umrædd bleyta kom til, hvort starfsfólk X hafði vitneskju um hana og hvernig þrifum og eftirliti var að öðru leyti háttað. Verður jafnframt að telja að framangreint sé ekki atriði sem upplýst hefði verið um hefði títtnefnd myndbandsupptaka verið varðveitt. Jafnvel þó um strangt sakarmat eigi við um X verður að telja, eins og M byggir á, að algengt sé að bleyta slettist úr glösum viðskiptavina á ferð um stigann. Verður að telja óraunhæft að ætla rekstraraðilum vínveitingahúsa að viðhafa slíka aðgæslu að strax sé tekið eftir bleytu sem kemur til með þeim hætti og að hún sé samstundis þurrkuð upp.

Eins og mál þetta liggur fyrir verður því að telja að ekki sé sýnt fram á að slys M sé að rekja til atriða sem X verði gert að bera skaðabótaskyldu vegna. Verður hún að bera hallann af þeim sönnunarskorti og er því óhjákvæmilegt að hafna kröfu hennar.

#### Niðurstaða.

M á ekki rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 29. október 2024.  
rafræn undirskrift

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir